



Teksti ja kuvat: Sari Toikkanen

# Veden lumoa pihaan

Kunnolla perustetusta ja taitavasti pihaan sovitetusta koristealtaasta syntyy viihtyisä keidas vuosikymmeniksi.

Ei tarvitse asua järven rannalla tai meren äärellä voidakseen nauttia veden tunnelmasta. Jo koristeallas antaa pihalle ilmettä ja eloa. Se heijastaa poutapilviä hellepäivinä, mutta muuttuu tummanpuhuvaksi sateen uhatessa. Veden solina rauhoittaa kiireisimmänkin ja saa seuraamaan altaan pinnalla keinuva kasveja ja syvänteiden värikkäitä kaloja.

Tuo katseenvangitsija kannattaa sijoittaa pihassa keskeiselle

paikalle, osaksi oleskelupihaa ja lähelle kulkureittejä.

”Sellaiseen paikkaan, jonka mahdollisimman monta silmäparia tavoittaa. Vesi ja tuli ovat niitä, joihin katse hakeutuu”, Juuso Siltanen Situra Oy:stä vahvistaa. Yritys suunnittelee ja urakoi pihoja Kuopiosta käsin.

Koristealtaan mahdollista sijoituspaikkaa kannattaa kurkistella myös ikkunoista. Valaistu vesisuihku vangitsee katseen sisätiloistakin kuin kaunis maisemataulu. Mutta rakennuksen lähellä tulee muistaa tulvimisvaara.

”Lähellä rakennusta tulee esimerkiksi ylivuotoputkilla huolehtia, ettei vesi pääse tulvimaan perustuksiin”, Siltanen muistuttaa.

## Valmisallas vai itse muotoiltu?

Samalla kun miettii koristealtaan paikkaa, kannattaa suunnitella



Koristealtaan pohja rakennetaan pengertäen. Se on tärkeää muun muassa turvallisuuden kannalta. Suodatinkankaan tarpeen voi mitata narulla tai mittanauhalla.

**Puulaudoitus ja –siltä lisäävät osaltaan viihtyisyyttä ja altaan käyttömukavuutta. Suodatin on piilotettu sillan alle.**

altaan käyttötarkoitus. Haluaako pienen, solisevan lähteen vai isomman altaan, jossa karpit mahtuvat parveilemaan? Onko haaveissa keidas, joka täyttyy lumpeen kukista? Vai luontuisiko puro parhaiten pihan poukkoileviin muotoihin?

Myös altaan liittyminen pihakokonaisuuteen on hyvä hahmottaa jo alussa. Kun vesiaihe tyyliltään, muodoiltaan ja materiaaleiltaan yhtyy luontevasti ympäristöönsä, kestää se aikaa, eikä ole vain hetken oikku.



Allaskumin alle tulee pehmentävä suodatinkangas.



Allaskumi on paikoillaan. Suihku ja suodatin toimivat.

Unelmien toteuttamiseen on tarjolla useita vaihtoehtoja: erimuotoisia ja –kokoisia valmisaltaita sekä allasmuovia tai –kumia, joista voi itse muotoilla haluamansa. Viherrakentaja on innostunut muovia kestävämmästä ja yhteen liitettävästä EPDM-kumimatosta.

”Sille luvataan normaalioloissa yli kolmekymmentä vuotta käyttöikää. Allaskumin suurin valmis koko on 930 neliötä. Altaan muoto saattaa silti pakottaa saumaamaan kumia yhteen rakennuspaikalla, esimerkiksi silloin, kun rakentaa puroa. Mutta se ei heikennä kumin kestävyyttä eikä vie sen ominaisuuksia.”

## Kivet pois ja reunat pengertäen

Valitsipa minkä materiaalin tahansa, on allas perustettava huolellisesti routimattomaan maahan. Tarvittaessa maa salaojitetaan ja vaihdetaan maa-ainekset. Siltanen pitää routaeristelevyä ja tiivistettyä murskesorakerrosta toimivana perustuksena. Murskeen päälle levitetään vielä hiekkaa.

”Mitä lähemmäs pintaa tullaan, sitä hienorakeisempaa saa maaines olla. Lähellä allaskumia käytetään hiekkaa. Kaikki terävät kivet on poistettava, etteivät ne riko kumia.”



PANOSTA KOTIISI. HANKI LAADUKAS PUUSTELLI-

# KEITTIÖ

- SAAT KAIKEN YHTEENSOPIVANA JA TAKUUTYÖNÄ. SUUNNITTELUSTA ASENNUKSEEN.

puustelli.com



Tule tai soita ja varaa maksuton suunnittelu-aika kotiisi sinulle sopivaan ajankohtaan.



**Puustelli®**

Tunnus 5002473  
29003 VASTAUSLÄHETYS

Vastaanottaja  
maksaa  
postimaksun

Haluan Puustelli-Ideakirjan.

Nimi \_\_\_\_\_

Osoite \_\_\_\_\_

Puhelin \_\_\_\_\_



IDEAT KASVAVAT  
PUUSTELLISSA.

✓ MAKSUTON  
SUUNNITTELU  
✓ MAKSUTON  
KOTIMITTAUS

**Puustelli®**  
PARAS OSA KOTIA

PUUSTELLI - NYT JO 25 VUOTTA ALANSA MARKKINAJOHTAJA.

Maahantuoja suosittelee allaskumin alle myös suodatinkangasta suojaamaan teräviltä kiviltä ja vaimentamaan mahdollisia iskuja.

Allas rakennetaan reunat pengertäen. Tasanteet toimivat askelminä, jos esimerkiksi lapsi pääsee putoamaan veteen. Tasanteille on myös kätevä istuttaa kasveja. Porrastuksella on merkitystä lisäksi rakentamisen ja huollon aikana.

”Porrastus tukee allasta. Jos allas on tyhjänä, penkka ei lähde sortumaan. Isojen altaiden huoltotyöt ovat myös helpompia”, Siltanen tietää.

Allaskumi levitetään paikalleen muotoja myötäillen. Ylimääräinen matto laskostetaan siististi. Jo heti maton levittämisen jälkeen pääsee altaaseen laskemaan vettä. Myös altaan mahdolliset pohjakivet, allassuihku, allasvalot ja suodatin sijoitetaan paikoilleen ja kaapelit ja letkut maisemoidaan esimerkiksi kivien piiloon. Lopullisesti allas maisemoidaan vasta sitten, kun se on täytetty vedellä.

## Osaksi pihaa

Juuso Siltanen sanoo, että koristeallas, joka jätetään viimeistelemättä, menettää arvonsa. Siksi huolellisesti perustettu, kannattaa myös huolellisesti maisemoida. Usein pyritään peittämään musta muovi tai kumi, joka tekee vedestä synkän näköisen. Siihen sopivat luonnonkivet tai puhdas sora. Tarkoitukseen on olemassa myös valmiita, altaan reunalle kiinnitettäviä sorapintaisia mattoja.

Kasvit pehmentävät kivien kovaa vaikutelmaa. Osa niistä, kuten lumpeet, viihtyvät kokonaan vedessä ja ne istutetaan sinne koreissa. Altaan reunalle sopivat monet koristeheinät tuomaan villiä ja vapaata tuulahdusta. Saksankurjenmiekkan ryhdikäs lehdistö puolestaan toistaa hauskasti vesisuihkun muotoja.

Kukkivien lisäksi väriä tuovat kalat. Isoon ja syvään altaaseen Juuso Siltanen suosittelee näyttäviä koikarpeja. Ne ovat sitkeitä ja pärjäävät altaassa talvenkin yli, jos vesi pysyy sulana ja hapekkaana. Mutta karpit voi nostaa talveksi myös akvaarioon. Siitä niitä on mukava seuraila, odottaa pihakautta ja elämää altaalla.

*Aiheesta lisää:*

”Suomalaisen puutarhan vesiaiheet” -kirja, Maija Pelkonen ja Ritva Tiainen, 2007  
[www.puutarhaunelma.fi](http://www.puutarhaunelma.fi) linkistä pääsee muun muassa Ogashin ja Gardenan allasoppaisiin



Juuso Siltanen (vas.) piilottaa letkua kivien alle. Kivet ovat mainioita maisemoinnissa.



Luonnonkivet, koristesora ja heinät maisemoivat mustaa allaskumia. Allasvalaisin piilottaa koristesoran lomasta. Vedessä saa käyttää vain siihen tarkoitettuja valaisimia.



Suihku ja suihkuttava delfiinipatsas tuovat virkistävän lisänsä piha-altaalle.



Lumpeen voi istuttaa joko astiassa tai korissa veteen.



Koikarppi tuo väriä ja seurattavaa isoon koristealtaaseen.

## Suodatin avuksi veden puhdistukseen

Jotta koristealtaan vesi pysyy kirkkaana, vaatii se puhdistamista. Puiden lehdet ja muut isommat roskat on syytä noukkia pois altaasta. Vesikasvit osaltaan ehkäisevät levän kasvua käyttämällä ravinteita ja hapettamalla vettä. Myös suodatin ja suodattavat kiviaineet helpottavat altaan puhtaanapitoa.

Yrittäjä Juhani Aronen allastuotteita maahantuovasta Ogashi Oy:stä suosittelee suodatinta lähes kaikkiin altaisiin.

”Vain aivan pienimmissä suodatin on tarpeeton. Niissä on tärkeää, että vesi on liikkeessä ja hapettuu. Jos altaassa on kaloja, suodatin on jopa täysin välttämätön, ja se pitää mitoittaa kolminkertaiselle vesimäärälle kuin altaassa on”, Aronen neuvoo.

Suodattimia on kahdentyyppisiä. Painovoimasuodatin sijoitetaan altaan reunalle, vesi virtaa sen läpi ja puhdistuneena valuu vapaasti takaisin altaaseen. Paineellinen suodatin voidaan kaivaa myös osittain maahan. Se toimii paineen avulla, ja sillä on myös mahdollista siirtää vettä esimerkiksi puroissa.

Tärkeänä veden biologisena puhdistajana Juhani Aronen pitää allasubstraattia, huokoista vulgaanista kiviainesta.

”Allasubstraattia voi suositella jokaiseen altaaseen. Sitä levitetään muutaman sentin kerros tasaisesti altaan pohjalle ja porrastuksille. Lika imeytyy substraattiin ja siihen sitoutuu pieneliöitä, jotka alkavat hajottaa likaa.”

Toinen Arosen mainitsema suodattava aines on zeolith-savikivi. Se saa aikaiseksi luonnonmukaisen ioninvaihdon ja hajottaa lii karvinteet.